ПРО СПІВПРАЦЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ З КОМІТЕТАМИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ У 2020 р.

<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-16-2>

ЛУГОВИЙ

Володимир Іларіонович

доктор педагогічних наук,
професор, дійсний член
(академік) НАПН України,
перший віце-президент
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

РЕГЕЙЛО

Ірина Юріївна

доктор педагогічних наук,
старший науковий
співробітник, начальник
науково-організаційного відділу
апарату Президії Національної
академії педагогічних наук
України, м. Київ, Україна

ГУДИМ

Ірина Миколаївна

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник
науково-організаційного відділу
апарату Президії Національної
академії педагогічних наук
України, м. Київ, Україна

Анотація. Представлено основні напрями співпраці НАПН України з комітетами Верховної Ради України у 2020 р.: участь вчених НАПН України у робочих групах для підготовки проєктів актів Верховної Ради України та подання пропозицій до законодавчих і нормативних документів; підготовка інформаційно-аналітичних матеріалів щодо розв'язання пріоритетних завдань розвитку національної освіти і науки; участь вчених НАПН України у засіданнях та слуханнях комітетів, круглих столах, конференціях, роботі консультативно-дорадчих органів.

Ключові слова: комітети Верховної Ради України; Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій; Національна академія педагогічних наук України; державна освітня політика; законопроектна діяльність; інформаційно-аналітичні матеріали; пріоритетні завдання розвитку освіти; співпраця.

Виконуючи статутні завдання, НАПН України традиційно у 2020 р. тісно співпрацювала з комітетами Верховної Ради України, зокрема з Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій у формуванні державної освітньої політики та розв'язанні пріоритетних завдань розвитку національної освіти і науки. Основними напрямками співпраці були:

- участь вчених НАПН України у робочих групах для підготовки проєктів актів Верховної Ради України;
- внесення пропозиції до законодавчих і нормативних актів за запитами комітетів Верховної Ради України;
- підготовка та подання інформаційно-аналітичних матеріалів щодо розв'язання пріоритетних завдань розвитку національної освіти і науки;
- участь у слуханнях та засіданнях Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій;
- участь у круглих столах, конференціях, роботі консультативно-дорадчих органів.

Участь вчених НАПН України у робочих групах для підготовки проєктів актів Верховної Ради України.

У 2020 р. НАПН України плідно співпрацювала з Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо формування державної освітньої політики та розв'язання пріоритетних завдань розвитку національної освіти і науки. Зокрема, вчені академії систематично залучалися *Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій* до робочих та експертних груп:

- з доопрацювання проєкту Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- з підготовки рекомендацій слухань на тему «Рік акредитації освітніх програм за новою процедурою: підсумки, проблеми, перспективи» тощо.

Вчені академії також входять до складу об'єднаної *Конкурсної комісії з присудження Премії Верховної Ради України* молодим вченим та іменних стипендій Верховної Ради України для молодих вчених.

Пропозиції до законодавчих і нормативних актів.

Упродовж 2020 р. вченими НАПН України надано експертні висновки та пропозиції до понад 50 законопроектів.

На запит *Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій* у 2020 р. надано пропозиції до:

- проєкту рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо проблемних питань державного супроводу наукової діяльності в Україні від 18 листопада 2020 р., протокол № 48;
- проєкту Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»;
- проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 33 Закону України «Про вищу освіту» щодо усунення перешкод навчанню студентів за державним замовленням»;
- проєкту Закону України «Про запровадження базової зарплатні педагогів на рівні трьох мінімальних заробітних плат та запровадження доплати за кваліфікацію та стаж для педагогів»;
- проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 44 Закону України «Про вищу освіту» (щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти окремих категорій осіб)»;
- проєкту Закону України «Про Національну систему кваліфікацій»;
- проєкту Закону України «Про внесення змін до прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» з метою врегулювання укладання трудових договорів із керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти»;
- проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу)»;
- проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових гарантій прав педагогічних та науково-педагогічних працівників під час дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» та ін; а також інформацію про виконання:
- рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій «Про стан реалізації Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 6 листопада 2019 р., протокол № 11;
- рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій «Про затвердження Рекомендацій круглого столу «Щодо застосування основних критеріїв оцінки науково-педагогічної або наукової діяльності здобувачів вчених звань» від 10 грудня 2019 р., протокол № 16.

На запит [Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики](#) надано пропозиції до:

— проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо запровадження державної допомоги дитині на майбутнє»;

— проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» щодо підвищення розмірів грошової допомоги на утримання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;

— проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» та ін.

На запит [Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту](#) надано пропозиції до:

— проекту Закону України «Про загальні засади молодіжної політики».

Подання інформаційно-аналітичних матеріалів щодо розв'язання пріоритетних завдань розвитку національної освіти і науки.

НАПН України систематично надсилає до комітетів Верховної Ради України підготовлені вченими академії інформаційно-аналітичні матеріали, науково-аналітичні доповіді тощо. Зокрема у 2020 р. надіслано:

— Кремень, В.Г., Ляшенко, О.І. & Локшина, О.І. (2020). *Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура* :

науково-аналітична доповідь. Київ: Педагогічна думка;

— аналітичні матеріали «Про напрацювання вчених Національної академії педагогічних наук України із функціонування сфери освіти в умовах карантину, пов'язаного з COVID-19»;

— аналітична довідка «Відповідь світової спільноти на виклики COVID-19 в освіті (лютий-червень 2020 р.)»;

— аналітичні матеріали «Результати онлайн опитування «Потреби учителів у підвищенні фахового рівня з питань використання цифрових засобів та ІКТ в умовах карантину»;

— аналітичні матеріали «Про стан суспільної свідомості в Україні та заходи з його поліпшення в умовах пандемії COVID-19».

Участь у засіданнях Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Упродовж 2020 р. вчені НАПН України взяли участь у 3-х слуханнях і 2-х засіданнях Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

• *Слухання:*

— «Реформування спеціальних закладів освіти України та стан впровадження інклюзивної освіти: проблеми і шляхи вирішення» (16 лютого 2020 р.);

— «Стан і розроблення законодавчого забезпечення розвитку дошкільної освіти в Україні» (12 лютого 2020 р.);

— «Рік акредитації освітніх програм за новою процедурою: підсумки, проблеми, перспективи» (перенесено на 11 березня 2021 р.).

• Засідання:

— 29 вересня 2020 р. з розгляду законопроектів:

1. Проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік»;

2. Проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»;

3. Проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень»;

— 18 листопада 2020 р. з розгляду питання «Про зміни до нормативних актів щодо врегулювання окремих проблемних питань державного супроводу наукової діяльності в Україні (за результатами наради з науковцями)».

Інші форми співпраці з комітетами Верховної Ради України.

Вчені НАПН України систематично беруть участь у круглих столах, конференціях, роботі консультативно-дорадчих органів:

— Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій;

— Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту, зокрема, засіданні робочої групи з підготовки проекту Закону України «Про загальні засади молодіжної політики» (13 січня 2020 р. м. Київ);

— Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг, підкомітет з питань поводження з побутовими відходами, зокрема, круглий стіл «Мінімізація

відходів у продовольчій системі» (17 лютого 2020 р., м. Київ);

— за участі представників Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України проведено круглий стіл «Медіаосвіта та медіаграмотність: досягнення ЄС та перспективи України» (14 листопада 2020 р.).

Результати співпраці НАПН України з комітетами Верховної Ради України.

У рамках спільної діяльності з підкомітетом з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо реалізації Концепції освіти дітей раннього та дошкільного віку і підготовки спеціального Закону України «Про освіту дітей раннього та дошкільного віку»:

— опубліковано Концепцію освіти дітей раннього та дошкільного віку;

— 30 жовтня 2020 р. організовано й проведено методологічний семінар НАПН України «Дошкільна освіта в контексті ідей Нової української школи»;

— включення понад 10 законопроектів (в основній та альтернативній редакції) до порядку денного пленарних засідань Верховної Ради України (табл. 1).

Вчені НАПН України також взаємодіяли з іншими парламентськими комітетами, народними депутатами.

Таблиця 1

**Результати співпраці НАПН України з Комітетом
Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій**

Проекти законів України		Результати співпраці
3033а	Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо додаткових гарантій прав педагогічних та науково-педагогічних працівників під час дії карантину або обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
3430	Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (щодо відновлення прав учасників освітнього процесу)»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
3710	Проект Закону України «Про внесення змін до прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» з метою врегулювання укладання трудових договорів із керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
3859	Проект Закону України «Про Національну систему кваліфікацій»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
3859-1	Проект Закону України «Про Національну систему кваліфікацій»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: альтернативний

Продовження таблиці 1

Проекти законів України		Результати співпраці
3880	Проект Закону України «Про внесення змін до статті 44 Закону України «Про вищу освіту» (щодо особливостей вступу до закладів вищої освіти окремих категорій осіб)»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
3895	Проект Закону України «Про запровадження базової зарплатні педагогів на рівні трьох мінімальних заробітних плат та запровадження доплати за кваліфікацію та стаж для педагогів»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
4050	Проект Закону України «Про внесення змін до статті 33 Закону України «Про вищу освіту» щодо усунення перешкод навчанню студентів за державним замовленням»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
4207	Проект Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: основний
4207-1	Проект Закону України «Про професійну освіту»	Включено до порядку денного: 1164-IX від 02.02.2021 Редакція законопроекту: альтернативний

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Воронов, В.А., Гавриш, Н.В., Канишевська, Л.В., Піроженко, Т.О., Рейпольська, О.Д., & Сисоева, С.О. (Укл.). (2020). *Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку*. НАПН України. Київ. ФОП Ференець В.Б. <https://bit.ly/2E3xuLJ>
- Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики. (n.d.). *Головна*. <http://kompkd.rada.gov.ua/>
- Комітет Верховної Ради України з питань молоді і спорту. (n.d.). *Головна*. <http://komsport.rada.gov.ua/>
- Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. (n.d.). *Головна*. <http://kno.rada.gov.ua/>
- Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. (2020, 13 квітня). *Рекомендації Комітетських слухань на тему: «Реформування спеціальних закладів освіти України та стан впровадження інклюзивної освіти: проблеми і шляхи вирішення»*. http://kno.rada.gov.ua/news/Robota_Kom/Parl_Kom_slukh/Kom_slukh/IX_skl/75480.html
- Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. (2021, 3 лютого). *Засідання Комітету [Відео]*. Facebook. <https://www.facebook.com/111988616871201/videos/2812091835773082>
- Кремень, В.Г. (2021). Про стан виконання НАПН України рекомендацій слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на тему «Реформування спеціальних закладів освіти України та впровадження інклюзивної освіти: проблеми і шляхи їх вирішення». *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 3(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-1-16-1>
- Кремень, В.Г., Ляшенко, О.І., & Локшина, О.І. (2020). *Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура*. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(2). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-14-1>
- Кремень, В.Г., Ляшенко, О.І., & Локшина, О.І. (2020). *Загальна середня освіта України в контексті освіти країн Європи: тривалість і структура*. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-3-1>
- Локшина, О.І., Глушко О.З., Джурило, А.П., Кравченко, С.М., Нікольська, Н.В., Тименко, М.М., & Шпарик, О.М. (2020). *Відповідь світової спільноти на виклики COVID-19 в освіті (лютий-червень 2020.)*: оглядове видання. (О.І. Локшина, ред.) Київ: Авторитет. <https://doi.org/10.32405/978-966-97763-0-4-2020-36>
- Овчарук, О.В., & Іванюк, І.В. (2020). Результати онлайн опитування «Потреби вчителів у підвищенні фахового рівня з питань використання цифрових засобів та ІКТ в умовах карантину». *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-7-1>
- Національна академія педагогічних наук України. (2020, 12 жовтня). *Аналітична довідка про напрацювання вчених Національної академії педагогічних наук України із функціонування сфери освіти в умовах карантину, пов'язаного з COVID-19*. <http://naps.gov.ua/ua/press/releases/2077/>
- Парламентський телеканал «Рада». (2021, 12 березня). *Рік акредитації освітніх програм за новою процедурою: підсумки, проблеми, перспективи*. [Відео]. YouTube. <https://bit.ly/3dILA9k>
- Слюсаревський, М.М. (2020). Про стан суспільної свідомості та заходи з його поліпшення в умовах пандемії COVID-19. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 2(2). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-14-2>

ON COLLABORATION OF THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE WITH THE VERKHOVNA RADA OF UKRAINE COMMITTEES IN 2020

Volodymyr Lugovyi

*DSc in Education, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine,
First Vice-President, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Iryna Reheilo

*DSc in Education, Senior Researcher, Head of the Scientific and Organizational
Department, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Iryna Hudym

*PhD in Education, Senior Researcher, Senior Research Fellow of the Scientific and Organizational
Department, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Abstract. *The main directions of collaboration between the National Academy of Educational Sciences of Ukraine and the Verkhovna Rada of Ukraine committees in 2020 are presented. Among them: participation of the NAES of Ukraine researchers in working groups for preparing draft acts of the Verkhovna Rada of Ukraine and submission of proposals to legislative and regulative documents; preparation of information and analytical materials on solving the priority tasks for the national education and science development; participation of the NAES of Ukraine researchers in the committees' meetings and hearings, round tables, conferences, work of advisory bodies.*

Keywords: *Verkhovna Rada of Ukraine committees; Verkhovna Rada of Ukraine Committee on Education, Science and Innovations; National Academy of Educational Sciences of Ukraine; state educational policy; legislative activities; information and analytical materials; priority tasks for education development; collaboration.*

Дата публікації: 29 березня 2021 р.